

Μηνιαία μαθητική εφημερίδα
των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου
και Νηπιαγωγείου Ριζού
Τηλέφωνο Σχολείου 2381071209
dim-rizou.pel.sch.gr
e-mail: mail@dim-rizou.pel.sch.gr

Έτος 17^ο
Μάιος – Ιούνιος 2013
Αριθμός Φύλλου 140
Ευρώ 1

Μαθητικός Λόγος

2008: ΕΠΑΙΝΟΣ από το Ίδρυμα Μπότση, για την 11η τη συνεχή έκδοση και την ποικιλία της ύλης μας

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΕΛ. 2: Αυτό το σχολείο μας αρέσει! **ΣΕΛ. 3:** ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ: Σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία – Η θρεπτική αξία των φρούτων **ΣΕΛ. 5:** Παγκόσμια εβδομάδα δράσης για την εκπαίδευση 2013 **ΣΕΛ. 6:** ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: Καλοκαιρινές ευχές – Α' ΤΑΞΗ: Μια περιπέτειά μου **ΣΕΛ. 7:** Β' ΤΑΞΗ: Ευχές για το καλοκαίρι **ΣΕΛ. 8:** Γ' ΤΑΞΗ: Επίσκεψη στο φούρνο του «Αριστείδη» **ΣΕΛ. 9:** Γ' ΤΑΞΗ: Αγαπώ της φύση, αγαπώ τη ζωή (5 Ιουνίου Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος **ΣΕΛ. 10:** ΣΤ' ΤΑΞΗ: Τεστ: Πόσο καλός οικολόγος είσαι; **ΣΕΛ. 11:** Ε' ΤΑΞΗ: Κατασκευές – Η ρέγκε μουσική **ΣΕΛ. 12:** Ε' - ΣΤ' ΤΑΞΗ: Πασχαλινά έθιμα της Γερμανίας **ΣΕΛ. 13 - 15:** ΣΤ' ΤΑΞΗ: Συνεντεύξεις **ΣΕΛ. 16:** Οι μαθητές και ο δάσκαλος της ΣΤ' τάξης αποχαιρετούν το σχολείο! **ΣΕΛ 17:** Εκδήλωση για τη γενοκτονία των Ποντίων! **ΣΕΛ 18:** Μετέωρα – ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ: Η δώρυνγα των Παναμά **ΣΕΛ 19:** ΜΥΘΟΙ ΣΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ: Το ελάφ και το κλήμαν **ΣΕΛ 20:** Γιατί το λέμε; **ΣΕΛ. 21 – 22:** Διασκεδάστε μαθαίνοντας

ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ ΑΡΕΣΕΙ!**Καινούρια στέγη.**

Πέτρα στο κάτω μέρος των τουαλετών, που το είχε «φάει» η υγρασία, και βάψιμο των γκράφιτι στις πόρτες.

Ψευδοροφές και καινούρια φώτα οροφής στις αίθουσες του παλιού κτηρίου και βάψιμο όλου του σχολείου από τον ελαιοχρωματιστή του δήμου Πωλ Καραγκιόζη.

Κι όμως κάποιοι συνεχίζουν ακόμη να κάνουν τα απογεύματα μικροζημιές! Τους παρακαλούμε να σταματήσουν!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Οι δάσκαλοι και οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Ριζού ευχαριστούμε θερμά το Δήμο Σκύδρας και ιδιαίτερα τον αντιδήμαρχο κ. Σεμερτσίδη Φάνη για την ενεργή συμμετοχή τους στην άμεση λύση και αποκατάσταση των χρόνιων προβλημάτων που αντιμετώπιζε το σχολείο μας.

Ακόμη ευχαριστούμε το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων τόσο για την υλική (κουρτινόξυλα), όσο και την προσωπική τους συνδρομή (καθαρισμός του παλιού διδακτηρίου).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ
ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΦΡΟΥΤΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Στα πλαίσια του Σχεδίου Προώθησης της Κατανάλωσης Φρούτων στα Σχολεία το Μάρτιο και τον Απρίλιο μοιράστηκαν στα παιδιά του σχολείου μας, όπως και στα παιδιά όλων των σχολείων της Ελλάδας, πακέτα με φρούτα (πορτοκάλια, μήλα, αχλάδια) και ατομικές κομπόστες. Στόχοι του προγράμματος κατά το Υπουργείο Παιδείας είναι:

1. Η ενίσχυση των θετικών στάσεων των μαθητών ως προς τις διατροφικές τους συνήθειες, μέσα από τη συγκεκριμένη, οργανωμένη, παρέμβαση.
2. Η ανάπτυξη επιχειρηματολογίας στο πεδίο της υγιεινής διατροφής, μέσω ομαδοσυνεργατικής αλληλεπίδρασης.
3. Η αλλαγή των διαιτητικών συμπεριφορών στην κατεύθυνση της αναχαίτισης του επιδημικού φαινομένου της παιδικής παχυσαρκίας.
4. Ο περιορισμός του κόστους της Δημόσιας υγείας.

Στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος οι μαθητές της Α', Β' και Γ' τάξης έλαβαν μέρος σε διαγωνισμό αφίσας με θέμα «**Τα παιδιά αγαπούν τα φρούτα**». Οι μαθητές της Δ', Ε' και ΣΤ' τάξης διαγωνίστηκαν στη δημιουργία σύντομου πρωθητικού κειμένου στο οποίο έπρεπε να υποστηρίζουν τη σπουδαιότητα της καθημερινής κατανάλωσης φρούτων στο πλαίσιο της υγιεινής διατροφής.

Στο διαγωνισμό αφίσας καλύτερο αναδείχτηκε το έργο της μαθήτριας της Β' τάξης Ράνιας Σελίδου, ενώ στο διαγωνισμό

πρωθητικού κειμένου το κείμενο της **Νεφέλης Φαντίδου**. Η αφίσα και το κείμενο στάλθηκαν στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη συνέχεια του διαγωνισμού.

Στη συνέχεια σας παρουσιάζουμε τα δύο έργα.

Η αφίσα της Ράνιας Σελίδου της Β' τάξης

«Τα φρούτα είναι η ζωή μας»

Όλοι ξέρουμε πως η μεσογειακή διατροφή είναι από τις καλύτερες διατροφές. Σημαντικό στοιχείο της μεσογειακής διατροφής είναι η κατανάλωση φρούτων.

Τα φρούτα περιέχουν πολλές βιταμίνες και αντιοξειδωτικές ουσίες. Ταυτόχρονα μας δίνουν την ενέργεια που χρειαζόμαστε κάθε μέρα. Για παράδειγμα κάποια φρούτα, όπως η μπανάνα, ρυθμίζουν την αρτηριακή πίεση και βοηθούν στην καλή λειτουργία της καρδιάς, γιατί περιέχουν κάλιο. Όλα τα φρούτα περιέχουν σίδηρο, που βοηθά στην αναιμία, καθώς και ασβέστιο, που μας βοηθά να έχουμε γερά οστά. Η βιταμίνη C που έχουν τα φρούτα προστατεύει τα κύτταρα από βλάβες και βοηθάει στην παραγωγή λευκών αιμοσφαιρίων στο σώμα μας, βελτιώνοντας έτσι το ανοσοποιητικό σύστημα.

Για όλους αυτούς τους λόγους και πολλούς άλλους είναι πάρα πολύ σημαντικό να βάλουμε στην καθημερινή μας διατροφή τα φρούτα, όχι μόνο επειδή είναι ωφέλιμα αλλά και πολύ νόστιμα!!!

Φαντίδου Νεφέλη – Μαρία (ΣΤ' Τάξη)

ΣΤ' ΤΑΞΗ
Η ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ

Οι μαθητές της ΣΤ' τάξης πραγματοποιήσαμε μια έρευνα σχετική με την

κατανάλωση φρούτων από τους μαθητές του σχολείου μας. Η έρευνα έγινε με αφορμή το

Σχέδιο Προώθησης της Κατανάλωσης Φρούτων στα Σχολεία και τη διανομή φρούτων στους μαθητές. Στο ερωτηματολόγιο που μοιράσαμε

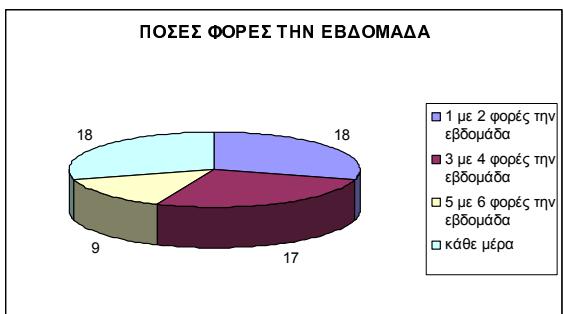
1η ΕΡΩΤΗΣΗ: Καταναλώνεις φρούτα;

- NAI: 62
- OXI: 2

2η ΕΡΩΤΗΣΗ: Αν Ναι, πόσες φορές την εβδομάδα τρως φρούτα κατά μέσο όρο;

- 1 με 2 φορές την εβδομάδα: **18**
- 3 με 4 φορές την εβδομάδα: **17**
- 5 με 6 φορές την εβδομάδα: **9**
- Κάθε μέρα: **18**

3η ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσα φρούτα τρως τις ημέρες αυτές;

- 1 φρούτο: **14**
- 2 φρούτα: **15**
- 3 φρούτα: **19**
- 4 ή περισσότερα φρούτα: **14**

απάντησαν 64 παιδιά όλων των τάξεων. Επεξεργαστήκαμε τα αποτελέσματα της έρευνας και σας τα παρουσιάζουμε.

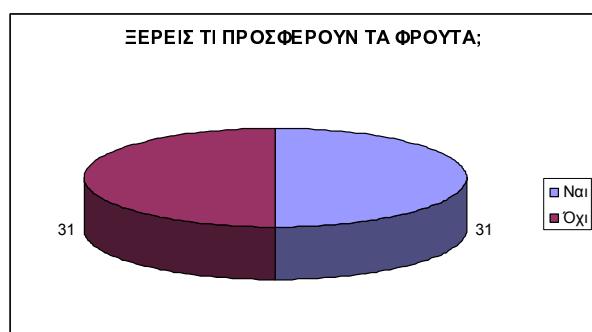
4η ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιο φρούτο σου αρέσει περισσότερο;

- Πορτοκάλι : **4**
- Κεράσι : **8**
- Μανταρίνι : **1**
- Ροδάκινο : **2**
- Μήλο : **8**
- Βερίκοκο : **2**
- Αχλάδι : **2**
- Καρπούζι : **6**
- Μπανάνα : **14**
- Πεπόνι : **1**
- Φράουλα : **14**
- ΆΛΛΟ : **0**

5η ΕΡΩΤΗΣΗ: Ξέρεις τι σου προσφέρει (ποια είναι η διατροφική του αξία) το φρούτο που σου αρέσει περισσότερο;

- NAI: **31**
- OXI: **31**

6η ΕΡΩΤΗΣΗ: Αν ναι, γράψε τι νομίζεις ότι σου προσφέρει.

- Βιταμίνες
- Κάλιο (για την μπανάνα)
- Ασβέστιο (για την μπανάνα και το πορτοκάλι)
- Δύναμη
- Ενέργεια
- Υγεία
- Ωραία γεύση

Βλέποντας τις απαντήσεις στην τελευταία ερώτηση, αποφασίσαμε να ψάξουμε στο **internet** πληροφορίες για τη θρεπτική αξία 15

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 2013

21 – 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013

"ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ"

Από τις 21 έως τις 28 Απριλίου περισσότερα από 800 σχολεία της Ελλάδας συμμετείχαν στην εκστρατεία πραγματοποιώντας δράσεις με σκοπό την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε σχέση με την έλλειψη δασκάλων στις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου. Η προσπάθεια αυτή είναι μέρος της παγκόσμιας εκστρατείας "Global Campaign for Education".

Ανάμεσα στα σχολεία αυτά ήταν και το σχολείο μας.

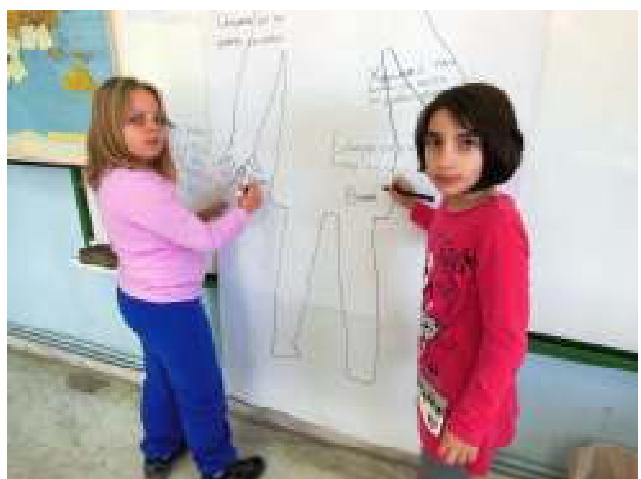

Οι μαθητές της Α' και Β' τάξης συνεργάστηκαν για τη διεξαγωγή της δραστηριότητάς τους. Οι δασκάλες των τάξεων έδειξαν τη φωτογραφία από την Α' τάξη ενός σχολείου της Σιέρρα Λεόνε και τους διάβασαν ένα μικρό γράμμα που το έγραψε η μεγάλη αδερφή της Τζενέμπα, μιας μαθήτριας της τάξης αυτής.

Στη συνέχεια τα παιδιά ζωγράφισαν σε χαρτί του μέτρου το περίγραμμα της δασκάλας της Α' τάξης και χρησιμοποιώντας τη φαντασία τους σχεδίασαν το φόρεμά της, τι κρατά στα χέρια της κι έγραψαν πώς νιώθει για τη δουλειά που κάνει και τι σκέφτεται για το σχολείο και τους μαθητές της. Το αποτέλεσμα ήταν άκρως εντυπωσιακό!!!

Οι μαθητές της Γ' και Δ', αλλά και της Ε' και ΣΤ' τάξης συνεργάστηκαν για τη διεξαγωγή της δραστηριότητάς τους που ήταν διαφορετική από των Α' και Β' τάξεων.. Χωρίστηκαν σε 9 ομάδες και η κάθε ομάδα μελέτησε μία καρτέλα με την ιστορία ενός δασκάλου από μια χώρα στης γης. Αφού εντόπισαν τη χώρα στον

φρούτων, αλλά και για το προσφέρουν στον οργανισμό μας. Έτσι ετοιμάσαμε ένα powerpoint και το παρουσιάσαμε στους μαθητές όλου του σχολείου.

παγκόσμιο χάρτη, κατέγραψαν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι δάσκαλοι αυτοί στα σχολεία τους αλλά και τα χαρακτηριστικά του κάθε δασκάλου, τα οποία τον κάνουν σημαντικό για τους μαθητές του. Στη συνέχεια κάποιοι μαθητές σχεδίασαν σε χαρτί το μέτρο το περίγραμμα του ενός από τους δασκάλους των τάξεων. Ακολούθησε η παρουσίαση από την κάθε ομάδα των δυσκολιών που εντόπισε στην καρτέλα που διάβασε καθώς και των χαρακτηριστικών του δασκάλου. Την ώρα της παρουσίασης, στο περίγραμμα του δασκάλου που είχαν σχεδιάσει οι μαθητές καταγράφανε τα χαρακτηριστικά του δασκάλου αλλά και διάφορα ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία. Ακολούθησε συζήτηση για όλα αυτά που διάβασαν και παρουσίασαν. Στο

τέλος η κάθε τάξη έγραψε το δικό της μήνυμα και, μαζί με φωτογραφίες από τις

δραστηριότητές μας, τις στείλαμε στην ActionAid.

Τα μηνύματα που έγραψαν τα παιδιά ήταν:

Α' και Β' τάξη: «**Η μόρφωση είναι δικαίωμα ΟΛΩΝ!**»

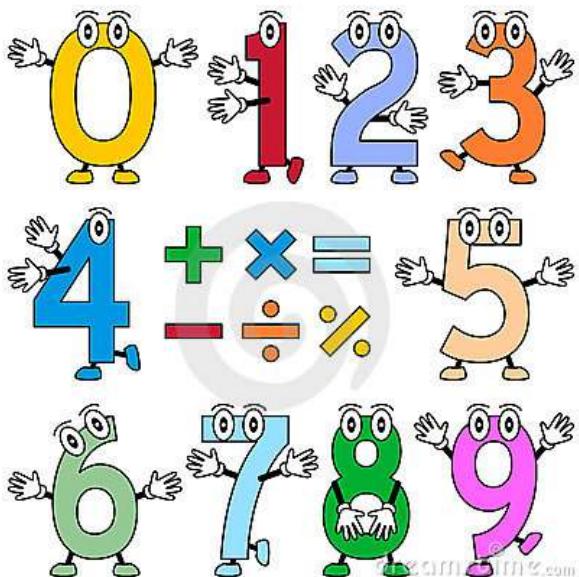
Γ' και Δ' ΤΑΞΗ: «**Χωρίς δασκάλους δεν υπάρχει σχολείο, άρα ούτε μόρφωση. Όλα τα παιδιά του κόσμου έχουν δικαίωμα στη μόρφωση!**»

Ε' τάξη: «**Ένας εκπαιδευμένος δάσκαλος ή δασκάλα εμψυχώνει τα παιδιά, τους συμπαραστέκεται σε όλες τις δύσκολες στιγμές,**

τους προσφέρει γνώση, συμπεριφορά, κατανοεί και επιλύει τα προβλήματα παιδιών, τον διακρίνει η ευγένεια, η εργατικότητα και πάνω απ' όλα η συμπαράσταση για τους μαθητές του, έτσι ώστε η ποιότητά του να συμβάλει στην ποιότητα της εκπαίδευσης.»

ΣΤ' τάξη: «**To να υπάρχει ένας εκπαιδευμένος δάσκαλος ή δασκάλα σε μια τάξη βοηθάει στη μόρφωση και στην εκπαίδευση των παιδιών, στην ψυχολογική τους στήριξη και στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων του σχολείου!»**

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Άλλη μια σχολική χρονιά έφτασε στο τέλος της. Στις 14 Ιουνίου με την απονομή των Ενθυμίων θα παρουσιάσουμε το θεατρικό «Η παρέλαση των αριθμών». Οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 10 κάνουν παρέλαση, προσθέτουν, αφαιρούν ...

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΜΟΥ

Τα παιδιά της Α' τάξης στα πλαίσια της ενότητας «Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο» του μαθήματος της Γλώσσας, έγραψαν μια δική τους περιπέτεια και την εικονογράφησαν.

Μια Κυριακή πήγαμε με το μπαμπά μου και τον αδερφό μου βόλτα στη Νάουσα, στην Άγιο Νικόλαο. Εκεί είχε ένα μεγάλο ποτάμι με πολλές πάπιες.

Πιο πέρα κάποιοι άνθρωποι ψάρευαν μεγάλα ψάρια. Φάγαμε παγωτά και κάναμε κούνιες. Όταν φεύγαμε είδαμε κάτι άλογα. Μας βοήθησε

ΠΕΡΑΣΕ ΚΙ ΑΦΤΙ
Η ΧΡΟΝΙΑ. ΤΑ ΧΡΟΝΑ
ΦΑ ΠΑΜΕ ΟΤΙ ΔΗΜΟΤΙΚΑ
ΦΗΜΑΣΣΕ ΧΑΡΑΜΕΣΙ.
ΑΝΤΙΟ ΚΙΡΙΑ ΕΛΕΝΙ.
Μαλακήνη σερέτσιδου
ΚΟΣΚΙΝΟΣ ΘΕΟΒΟΟΔΟΣΙΟΥ.
ΚΑΙΡΟ ΚΑΝΟΚΕΡΙ

Αποχαιρετισμός και ευχές από δύο μαθητές του νηπιαγωγείου.

Α' ΤΑΞΗ

ένας κύριος και κάναμε μια ωραία βόλτα πάνω στα άλογα.

Το μεσημέρι γυρίσαμε στο σπίτι μας. ήταν μια όμορφη μέρα.

Ανθόπουλος Γιώργος

* * *

Εγώ ένα απόγευμα κατέβηκα στη γειτονιά μας και έπαιξα αστυνόμους και κλέφτες.

Πλακίδας Μάριος

* * *

Την Κυριακή πήγαμε με τον μπαμπά μου στο χωράφι, για να δουλέψουμε τα δέντρα, γιατί είχε ρίξει χαλάζι. Όμως δεν προσέξαμε ότι είχε πάρα πολύ νερό στο έδαφος και βούλιαξε το τρακτέρ.

Ο μπαμπάς μου προσπάθησε να το βγάλει, αλλά δεν τα κατάφερε και φώναξε το θείο μου τον Κώστα να βγάλει το τρακτέρ από τις λάσπες.

Αυτή η περιπέτεια θα μου μείνει αξέχαστη, γιατί είχαμε γίνει σαν τα γουρουνάκια μέσα στις λάσπες.

Παπαδόπουλος Ανέστης

* * *

Ένα απόγευμα πήγα με τις φίλες μου βόλτα στο δάσος. Περπατούσαμε σε ένα μονοπάτι, μαζεύαμε λουλούδια, κυνηγούσαμε τις πεταλούδες και περνούσαμε πολύ ωραία. Ξαφνικά, καθώς τρέχαμε, είδαμε σε ένα δέντρο μια μελισσοφωλιά. Τότε πετάξαμε πάνω της μια πέτρα και βγήκαν έξω οι μέλισσες θυμωμένες. Αρχισαν αμέσως να μας κυνηγούν και τρέξαμε γρήγορα στο σπίτι, για να μη μας τσιμπήσουν.

Παπαδοπούλου Πετρούλα

* * *

Ένα ανοιξιάτικο απόγευμα βγήκαμε βόλτα με τους φίλους μου να παίξουμε και να κάνουμε ποδήλατο. Στο δρόμο πάτησα ένα καρφί και έπαθα λάστιχο. Φώναξα τον μπαμπά μου, το έφτιαξε και έτσι συνέχισα τη βόλτα μου και τελείωσε ευχάριστα η περιπέτειά μου.

Στο μάθημα της Γλώσσας και στην ενότητα «Να σου πω τι έμαθα», αφού διαβάσαμε το κείμενο πώς δημιουργείται το ουράνιο τόξο και ποια χρώματα έχει, τα παιδιά έφτιαξαν το

Πουτακίδης Τάσος

* * *

Μια φορά που πήγα στο γήπεδο να παίξω, στο δρόμο συνάντησα ένα σκυλί. Όταν με είδε το σκυλί, άρχισε να με κυνηγάει. Άρχισα να του πετάω πέτρες και μετά έφυγε. Κι εγώ μετά πήγα στο γήπεδο και έπαιξα με τους φίλους μου.

Σιδηρόπουλος Δαυίδ

* * *

Ένα Σάββατο με ήλιο έπαιζα με την Ιωάννα από τη δευτέρα τάξη, όταν ξαφνικά η μπάλα ξεφούσκωσε από τα αγκάθια. Εμείς μετά αντί για μπάλα παίξαμε κρυφτό.

Ταφάνη Αντριάνα

* * *

Πέρσι το καλοκαίρι με τους γονείς μου πήγαμε στη Θάλασσα. Είχε μια απέραντη θάλασσα, ωραία αμμουδιά και πολλές ομπρέλες. Αμέσως έτρεξα να κάνω βουτιά. Παίξαμε με την μπάλα και κάναμε πύργο με την άμμο. Περάσαμε πολύ όμορφα.

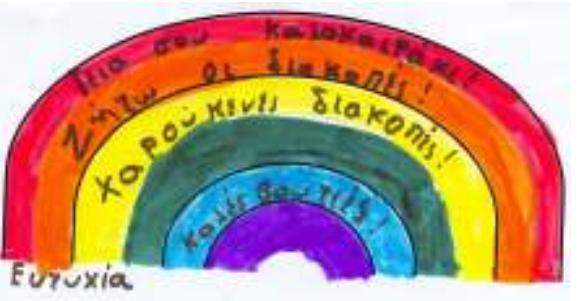
Έτσι και φέτος περιμένω με πολλή χαρά να έρθει ο καιρός και να ξαναπάμε.

Τσιτλακίδου Ελένη

B' ΤΑΞΗ

καθένα το δικό του. Στη συνέχεια το έβαψαν με τα χρώματα της ίριδας και έγραψαν πάνω του αποχαιρετιστήριες ευχές για το καλοκαίρι.

Οι μαθητές της Β' Τάξης

Γ' ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΗ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΦΟΥΡΝΟ ΤΟΥ «ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ»

Την Τετάρτη 24 Απριλίου τα παιδιά της Γ' και Δ' τάξης επισκέφτηκαν το φούρνο του «ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ» των αδερφών Νίκου στη Σκύδρα μαζί με τις δασκάλες τους Χριστίνα Τσιτλακίδου, Σπυριδούλα Μακατσώρη και τη διευθύντρια τους σχολείου κ. Καλαμπάκα Μαριλένα, για να δουν πώς φτιάχνεται το ψωμί σε σύγχρονο φούρνο.

Μας περίμενε ο κ. Βασίλης Νίκου και, αφού μας ξενάγησε στο χώρο του φούρνου, μας έδειξε τη διαδικασία παραγωγής ψωμιού.

Παρακολουθήσαμε με μεγάλο ενδιαφέρον την όλη διαδικασία και στο τέλος, αφού τα παιδιά έπλυναν τα χέρια τους, άρχισαν να πλάθουν τη ζύμη που είχε ετοιμάσει ο κ. Βασίλης στο καζάνι. Έφτιαξαν μικρά ψωμάκια, κουλούρια και τσουρέκια. Οι μικροί φουρνάρηδες το διασκέδασαν με την ψυχή τους. Ενθουσιάστηκαν και εντυπωσιάστηκαν από όσα είδαν.

Ευχαριστούμε τον κ. Βασίλη Νίκου που μας δέχτηκε στο φούρνο του και τον κ. Παναγιώτη Περπερίδη που μας μετέφερε δωρεάν στη Σκύδρα.

Γ' ΤΑΞΗ ΑΓΑΠΩ ΤΗ ΦΥΣΗ, ΑΓΑΠΩ ΤΗ ΖΩΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Το περιβάλλον πρέπει να το προσέχουν όλοι οι άνθρωποι. Να μην πετάνε τα σκουπίδια κάτω και να μην κόβουνε τα δέντρα από τα δάση. Πρέπει να φροντίζουμε και να αγαπάμε το περιβάλλον.

Ανθόπουλος Βασίλης

* * *

Πρέπει να προσέχουμε όλοι το περιβάλλον και να το φροντίζουμε και δεν πρέπει να κόβουμε τα δέντρα, γιατί δε θα έχουμε οξυγόνο.

Αντωνιάδης Γιώργος

* * *

Πρέπει να αγαπάμε και να προστατεύουμε το περιβάλλον.

Γκογκιτσασβίλι Μάρκος

* * *

Μεγάλοι και παιδιά πρέπει να αγαπάμε όλοι το περιβάλλον, γιατί, άμα πετάμε σκουπίδια από εδώ κι από κει, η γη θα μολυνθεί. Πρέπει να αγαπάμε το περιβάλλον και να κάνουμε ανακύκλωση.

Θεοδοσίου Ανατολή

* * *

Πρέπει να προσέχουμε και να προστατεύουμε πάντα το περιβάλλον που ζούμε. Να μην ανάβουμε φωτιές στα δάση, γιατί έτσι καταστρέφουμε τη φύση και κινδυνεύουμε να μην έχουμε οξυγόνο.

Παπαδοπούλου Θεοδώρα

* * *

Το περιβάλλον πρέπει να το προσέχουμε όσο πιο πολύ γίνεται, γιατί, αν δε νοιαστούμε εμείς, ποιος θα νοιαστεί; Θα πρέπει να βοηθήσουν όλοι, γιατί δε μένουμε μόνο εμείς στη γη, μένουν και άλλοι άνθρωποι.

Πουτακίδου Λεμονιά

* * *

Να μην πετάμε σκουπίδια, να κρατάμε καθαρό το περιβάλλον.

Σιδηρόπουλος Πολύκαρπος

* * *

Τα παιδιά πρέπει να αγαπάνε τη φύση και να μην πετάνε τα σκουπίδια, γιατί έτσι μπορεί να μολύνουν το περιβάλλον. Άμα καεί ένα δάσος, δεν θα υπάρχει οξυγόνο. Προστατεύουμε τα δάση.

Τριγώνη Βασιλική

* * *

Το περιβάλλον πρέπει να το κρατάμε καθαρό, δεν πρέπει να το μολύνουμε. Αυτό μας δίνει ζωή και ανάσα και δεν πρέπει να βάζουμε φωτιά στα δάση, γιατί θα χαθεί το οξυγόνο. Να μην πετάμε τα σκουπίδια όπου να ‘ναι, γι’ αυτό υπάρχουν κάδοι απορριμάτων.

Φαντίδης Ειρηναίος

* * *

Δεν κάνει να πετάμε σκουπίδια στο περιβάλλον. Να μην κόβουμε τα δέντρα, γιατί δε θα έχουμε οξυγόνο. Να υπάρχουν κάδοι, για να πετάμε τα σκουπίδια και να κάνουμε ανακύκλωση.

Φαντίδης Κωνσταντίνος

* * *

Το περιβάλλον δεν πρέπει να το μολύνουμε, γιατί ζούμε σ’ αυτό και, αν πετάμε σκουπίδια και δεν το προσέχουμε, και δε θα υπάρχει ζωή σε λίγα χρόνια στη γη.

Αγαπώ τη φύση, αγαπώ το περιβάλλον.

Φωτίου Χρήστος

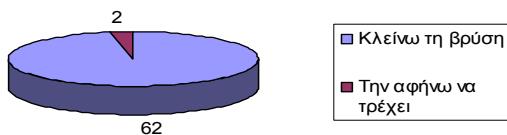
ΣΤ' ΤΑΞΗ
ΤΕΣΤ: ΠΟΣΟ ΚΑΛΟΣ ΟΙΚΟΛΟΓΟΣ ΕΙΣΑΙ;

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας περιβάλλοντος μοιράσαμε ένα μικρό ερωτηματολόγιο στα παιδιά όλου του σχολείου, για να δούμε πόσο οικολόγοι είμαστε όλοι μας. Στο ερωτηματολόγιο απαντήσαμε 64 παιδιά. Να τα οι απαντήσεις μας.

1. Όσο βουρτσίζεις τα δόντια σου...

- α) Κλείνεις τη βρύση. (62)
- β) Αφήνεις τη βρύση να τρέχει, γιατί ο ήχος του νερού σε «εμπνέει!» (2)

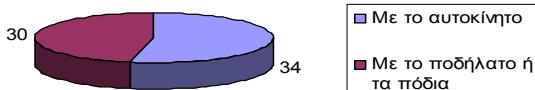
Όσο βουρτσίζεις τα δόντια σου...

2. Ωρα να πας στο σχολείο. Τι μέσο διαλέγεις;

- α) Μα φυσικά το αυτοκίνητο του/της μπαμπά/μαμάς! Σιγά μην περπατήσω πρωί πρωι! (34)
- β) Το ποδήλατό μου ή τα πόδια μου, για να βρεθώ με τους φίλους μου και να πάμε μαζί στο σχολείο! (30)

Με τι μέσο πας στο σχολείο;

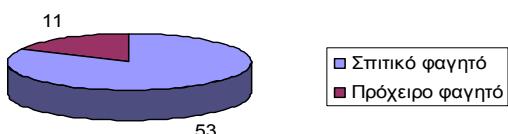

3. Ωρα για φαγητό. Τι θα προτιμήσεις;

- α) Σπιτικό φαγητό. Μάλιστα προσέχεις να τρως φρούτα και λαχανικά της εποχής, γιατί δε χρειάζεται να μεταφερθούν από άλλες χώρες κι έτσι δεν επιβαρύνεται το περιβάλλον! (53)
- β) Δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο από το γρήγορο, πρόχειρο φαγητό!

Χάμπουργκερ με πατάτες είναι τα αγαπημένα σου – κι άλλωστε τρελαίνεσαι για όλες αυτές τις πολύχρωμες συσκευασίες! (11)

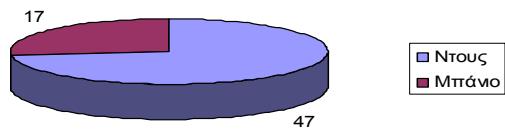
Τι προτιμάς για φαγητό;

4. Ωρα να πλυνθείς! Τι κάνεις;

- α) Ντους, γιατί έτσι δε σπαταλάς νερό. (47)
- β) Κάνεις κάθε μέρα μπάνιο. (17)

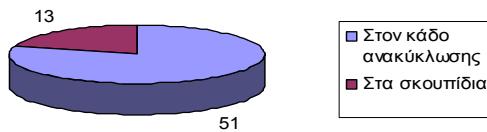
Τι κάνεις, όταν είναι η ώρα να πλυνθείς;

5. Μέσα στο δωμάτιό σου έχει μαζευτεί μια στοίβα με παλιά χαρτιά και περιοδικά. Τι θα κάνεις;

- α) Θα πας στον κοντινότερο κάδο ανακύκλωσης. (51)
- β) Θα τα πετάξεις στα σκουπίδια (πού να τρέχεις τώρα να βρεις ειδικό κάδο...). (13)

Πού πετάς παλιά χαρτιά και περιοδικά;

Ε' ΤΑΞΗ

Στα πλαίσια της ενότητας «Κατασκευές των ανθρώπων» του μαθήματος της Γλώσσας κάναμε διάφορες κατασκευές, τις οποίες και παρουσιάσαμε σε όλες τις τάξεις του σχολείου μας.

Οι κατασκευές μας ήταν:

- Μακέτα γυμναστηρίου
- Μακέτα καταπέλτη
- Μακέτα του στεκιού του Κολοκοτρώνη
- Κινητό από πηλό
- Πεταλούδα από πηλό
- Ανεμόμυλος με καλαμάκια
- Κάδρο με χρωματιστά ξυλάκια
- Ψηφιδωτό με πετραδάκια

Καμιά από αυτές τις κατασκευές δεν είναι δύσκολη, θέλει όμως υπομονή, προσπάθεια και

Οι μαθητές της Ε' τάξης

προσοχή. Να είστε σίγουροι για τον εαυτό σας. Είστε όλα τα παιδιά έξυπνα και δραστήρια. Στο τέλος θα είστε περήφανοι για το έργο σας.

Ε' ΤΑΞΗ

Στην ενότητα «Μουσική» του μαθήματος της Γλώσσας μάθαμε: για τις συναυλίες, τα μουσικά όργανα και τα όργανα μιας συμφωνικής ορχήστρας, πώς να απαγγέλουμε και να γράφουμε στίχους, να περιγράφουμε έργα τέχνης, να ζωγραφίζουμε ακούγοντας μουσική, να γράφουμε στίχους βλέποντας διάφορους πίνακες και τέλος για τα είδη της Μουσικής.

Με αφορμή τα παραπάνω αποφασίσαμε να βρούμε πληροφορίες και να γράψουμε για κάθε είδος μουσικής ζεχωριστά στην εφημερίδα του σχολείου μας. Ξεκινήσαμε με τη ραπ και τη ροκ μουσική στο φύλλο και συνεχίζουμε με τη τζαζ και τα μπλουζ.

Η ΡΕΓΚΕ

Η **ρέγκε (reggae)** είναι σύγχρονο μουσικό είδος που αναπτύχθηκε με επίκεντρο τη **Τζαμαϊκα** στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Στη δεκαετία του 1970 διαδόθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, κυρίως μέσω **Τζαμαϊκανών**

μεταναστών αλλά και εγχώριων μουσικών, ενώ σημαντική συνεισφορά στη διάδοση της στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε πολλές ακόμα χώρες του κόσμου είχε ο **Bob Marley**, ηγέτης του συγκροτήματος **The Wailers** και ένας από τους δημοφιλέστερους καλλιτέχνες του είδους παγκοσμίως. Ο Marley εισήγαγε επίσης ορισμένες καινοτομίες στη ρέγκε, επιταχύνοντας ελαφρά το ρυθμό της, χρησιμοποιώντας ενισχυμένες ροκ και μπλουζ κιθάρες

Ως μουσικό είδος εξέφρασε κυρίως τις **καταπιεσμένες και οικονομικά υποβαθμισμένες κοινωνικές τάξεις**, με συχνές αναφορές στην **ανάγκη ισότητας και δικαιοσύνης**, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στους στίχους των τραγουδιών.

Ο τραγουδιστής του συγκροτήματος των **Maytals**, **Φρέντερικ Χίμπερτ**, όρισε τον όρο ρέγκε σχολιάζοντας χαρακτηριστικά:

«Ρέγκε σημαίνει ό,τι προέρχεται από το λαό, κάτι καθημερινό, από το γκέτο [...] σημαίνει φτώχεια, δεινά, Ρασταφάρι, οτιδήποτε από το γκέτο. Είναι μουσική επαναστατών, ανθρώπων που δεν έχουν αυτό που επιθυμούν»

Σημαντικά Συγκροτήματα και Καλλιτέχνες

- Bob Marley
- Peter Tosh
- Black Uhuru
- UB40

- **Jimmy Cliff**
- **Lee Scratch Perry**
- **Augustus Pablo**
- **Gregory Isaacs**
- **Steel Pulse**

Ελληνικά Reggae συγκροτήματα

- **SOULFIRE**
- **KAKO ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ**
- **63 HIGH**
- **LATERNATIVA**
- **LOCO MONDO**

Γεγονότα που σηματοδότησαν τη μουσική

- Ο δημιοφίλης τραγουδιστής Τζίμι Κλιφ (Jimmy Cliff), κατάφερε να αποκτήσει διεθνή φήμη ως πρωταγωνιστής της ταινίας *The Harder*

flschool.gr
Φαντίδου Χριστίνα

Ε΄ και ΣΤ΄ ΤΑΞΗ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Οι μαθητές της Ε΄ και της ΣΤ΄ τάξης στο μάθημα των Γερμανικών ασχολήθηκαν με τα πασχαλινά έθιμα.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Το Πάσχα είναι στη Γερμανία η δεύτερη σημαντικότερη γιορτή μετά τα Χριστούγεννα και είναι επίσης συνδεδεμένη με πολλά έθιμα και παραδόσεις, όπως το βάψιμο των αυγών, το κυνήγι των κρυμμένων αυγών και την πασχαλινή ανθοδέσμη.

Την Κυριακή του Πάσχα τα παιδιά ψάχνουν να βρουν τα κρυμμένα αυγά έξω στη φύση, εάν ο καιρός το επιτρέπει, αλλιώς μέσα στο σπίτι.

Τα παιδιά πιστεύουν ότι τα αυγά τα κρύβει ο πασχαλινός λαγός, μια φιγούρα που παίζει σημαντικό ρόλο σε αυτή τη γιορτή.

Πολλές οικογένειες φτιάχνουν συνήθως από κλαδιά με φρέσκια πρασινάδα μια πασχαλινή

They Come (1972), που συνέβαλε σημαντικά στη διάδοση του νέου μουσικού είδους

- *Στις 05/11/1981 και σε ηλικία 36 ετών πεθαίνει ο Bob Marley που αργότερα έγινε το σύμβολο της reggae και της τζαμαϊκανής παράδοσης*

• Μέσω της reggae ξεπήδησε ένα νέο είδος μουσικής ονομαζόμενο **Dub**. Το Dub προήρθε από τα b-sides των βινυλίων που κυκλοφορούσαν από reggae συλλογές.

• Το περιοδικό “Time” έχει ανακηρύξει το άλμπουμ **“Exodus”** των Wailers ως το σημαντικότερο άλμπουμ του 20ου αιώνα.

ανθοδέσμη. Σε αυτήν κρεμούν άδεια αυγά, που τα έχουν βάψει με διάφορα χρώματα.

OSTERN IN DEUTSCHLAND

Zu Ostern feiert die christliche Religion die Auferstehung Jesu Christi. Nach einem langen

Winter ist Ostern in Deutschland für viele Familien der erste Anlass, im Freien zu feiern. Eine auch heute noch beliebte Tradition ist das „Ostereier-Verstecken“. Vor allem die Kinder haben großen Spaß dabei, am

Ostersonntag im Garten oder in der Wohnung nach Ostereiern zu suchen - oder auch nach Nestern, in denen kleine Geschenke auf sie warten. Die Kinder suchen im Garten nach Ostereiern, während die Erwachsenen spazieren gehen und die milde Frühlingsluft genießen. Eine Vielzahl von Traditionen und Bräuchen sorgt für vergnügliche Aktivitäten rund um das Osterfest, das höchste Fest des Christentums.

ΣΤ΄ ΤΑΞΗ **ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ**

Στα πλαίσια της ενότητας «Τρόποι ζωής και επαγγέλματα» του μαθήματος της Γλώσσας οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης πήραν συνεντεύξεις από μετανάστες, για να μάθουν για το πώς έφτασαν εδώ και τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΖΑΜΑΛ ΤΣΕΡΙ

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ονομάζεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ονομάζομαι Τζαμάλ Τσέρι. Στην Ελλάδα όμως με φωνάζουνε Χρήστο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσων χρονών είστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είμαι 49 χρονών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Από πού κατάγεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατάγομαι από ένα χωριό του Πόγραδετς, το Καρκαβέτς.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πού μένετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μένω στη Χαρίεσσα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Για ποιους λόγους φύγατε από την πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έφυγα από την πατρίδα μου, επειδή δεν έβρισκα εκεί δουλειά.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε, όταν ήρθατε στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αντιμετώπισα πολλές δυσκολίες, όπως το ότι δεν είχαμε χρήματα, δεν είχαμε πού να μείνουμε και δεν γνωρίζαμε τη γλώσσα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε σήμερα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Με την κρίση η δουλειά μειώθηκε με αποτέλεσμα να μην μπορώ να στείλω χρήματα στην οικογένειά μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς αισθάνεστε που ζείτε σαν μετανάστης στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αισθάνομαι ξένος, γιατί μου λείπει η πατρίδα και η οικογένειά μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Θα θέλατε να επιστρέψετε στην πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι, θα ήθελα να επιστρέψω στην πατρίδα μου, όμως δεν μπορώ, επειδή εδώ είναι η δουλειά μου.

Παπαθεοδώρου Απόστολος

* * *

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ELSBIETA POTATSALO

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ονομάζεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ονομάζομαι Elsbieta Potatsalo.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσων χρονών είστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είμαι 48 χρονών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Από πού κατάγεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατάγομαι από την Πολωνία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πού μένετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μένω στο Ριζό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Γιατί φύγατε από την πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έφυγα για να βρω δουλειά και το συνδύασα με διακοπές.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε, όταν ήρθατε στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν ήξερα να μιλάω την ελληνική γλώσσα, για να συνεννοηθώ με τους ανθρώπους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε σήμερα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν έχω λεφτά λόγω της κρίσης που έχει η Ελλάδα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς σας συμπεριφέρονται οι Έλληνες στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μου συμπεριφέρονταν πολύ καλά και όταν ήρθα και τώρα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς αισθάνεστε που ζείτε ως μετανάστρια στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Νιώθω πολύ χαρούμενη, γιατί ζω εδώ και έχω κάνει οικογένεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Θα θέλατε να επιστρέψετε στην πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι, θα ήθελα να επιστρέψω, για να δω τους συγγενείς μου ή και για διακοπές.

Παπαδόπουλος Γιώργος – Ραφαήλ

* * *

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ IPMA KAFTIRANI

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ονομάζεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το όνομά μου είναι Τριμα Καφτιράνι.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσων χρονών είστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είμαι 32 χρονών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Από πού κατάγεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είμαι από την Αλβανία, από ένα χωριό του Πόγκραντες.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πού μένετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μένω στο Ριζό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Για ποιους λόγους φύγατε από την πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έφυγα από την πατρίδα μου για μια καλύτερη ζωή, για ένα καλύτερο μέλλον εδώ στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στο Ριζό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσο χρονών εγκαταλείψατε την πατρίδα σας και αποφασίσατε να έρθετε στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εγώ έφυγα από την πατρίδα μου, όταν ήμουν 25 χρονών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε, όταν ήρθατε εδώ στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εδώ δεν είχα σπίτι για να μείνω, δουλειά για να δουλέψω και από την άλλη ήμουν μόνη μου, δεν είχα τον άντρα μου και δεν ήξερα κανέναν.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς σας συμπεριφέρθηκαν και πώς σας συμπεριφέρονται σήμερα οι Έλληνες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι Έλληνες και συγκεκριμένα οι Ριζοβιώτες μου συμπεριφέρθηκαν πολύ καλά, με βοήθησαν όταν πρωτοήρθα εδώ! Για μένα η Ελλάδα είναι η μάνα μου!

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς αισθάνεστε που ζείτε σαν μετανάστρια στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πολύ χαρούμενη, ευτυχισμένη! Αυτή την ευτυχία που έζησα και ζω εδώ πιστεύω ότι ποτέ δεν θα τη ζούσα εκεί στην Αλβανία. Επίσης ένας άλλος λόγος που αισθάνομαι χαρούμενη και ευτυχισμένη είναι ότι τα παιδιά μου θα μπορέσουν να μορφωθούν. Τους αρέσει εδώ, στην Ελλάδα!

ΕΡΩΤΗΣΗ: Θα θέλατε να επιστρέψετε στην πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μμμ, σίγουρα όχι, ποτέ! Μόνο απλώς να την επισκεφτώ, για να δω τι κάνουν οι συγγενείς και οι γνωστοί μου!

ΕΡΩΤΗΣΗ: Γιατί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Γιατί εκεί η ζωή είναι πολύ δύσκολη, υπάρχουν τόσες δυσκολίες!

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι διαφορά χαρακτήρα έχουν οι Αλβανοί από τους Έλληνες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι Έλληνες έχουν κουλτούρα, είναι φιλότιμοι και αγαπούν ακόμα και τους «ξένους»!!!

Σεμερτσίδου Ευθυμία

* * *

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΙΣΙΡ ΜΠΙΖΑΚΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ονομάζεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μισίρ Μπιζάκα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσων χρονών είστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: 48.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Από πού κατάγεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Από τα Τίρανα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πού μαίνεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στο Ριζό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Για ποιους λόγους φύγατε από την πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κυρίως για οικονομικούς λόγους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε, όταν ήρθατε στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν γνώριζα τη γλώσσα, είχα

έρθει παράνομα, κοιμόμουνα στα χωράφια, με κυνηγούσε η αστυνομία, δεν είχα χρήματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε σήμερα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Παλιότερα είχα κάθε μέρα δουλειά και πληρωνόμουνα αμέσως. Τώρα 2 με 3 μέρες την εβδομάδα κάθομαι και αργούν να με πληρώσουν, γιατί και οι ίδιοι έχουν οικονομικά προβλήματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς σας συμπεριφέρθηκαν οι Έλληνες τότε και σήμερα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στην αρχή δεν με εμπιστεύοντουσαν. Ισως νόμιζαν ότι ήθελαν να τους εκμεταλλευτώ και να τους κοροϊδέψω, γι' αυτό δεν μου προσέφεραν δουλειά. Μετά άλλαξαν στάση απέναντί μου, πιθανώς κατάλαβαν ότι είχα καλές προθέσεις, και με έβλεπαν με άλλο μάτι. Τώρα πλέον οι σχέσεις μου είναι καλύτερες μαζί τους. Με γνωρίζουν οι περισσότεροι μέσα από το χωριό και με εμπιστεύονται. Τελικά ήταν θέμα χρόνου να με συμπαθήσουν και να καταλάβουν τον χαρακτήρα μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς αισθάνεστε που ζείτε σαν μετανάστης στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έχω φέρει την οικογένειά μου εδώ και είμαστε πολύ καλά. Τελικά η επιλογή μου να ζήσω ως μετανάστης ήταν από τις καλύτερες που είχα και σιγά – σιγά το συνήθισα. Ούτως ή άλλως η Ελλάδα είναι μια πολύ ωραία χώρα και ήθελα πάντα να την επισκεφτώ. Σήμερα χαίρομαι που έχω φίλους Έλληνες και τους αγαπώ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Θα θέλατε να επιστρέψετε στην πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ποτέ δεν θα αποχωριζόμουνα την πατρίδα μου, αν δεν υπήρχαν οικονομικές δυσκολίες. Σίγουρα θέλω να επιστρέψω στην πατρίδα μου, γιατί εκεί γεννήθηκα και μεγάλωσα και πέρασα όλη την εφηβική μου ηλικία. Μου έχει λείψει η Αλβανία και σίγουρα, αν στο μέλλον βρω μια καλή δουλειά, θα πάω να εργαστώ εκεί. Όμως δεν θα ξεχάσω την Ελλάδα και τους Έλληνες, γιατί βοήθησαν εμένα και την οικογένειά μου. Για μένα η Ελλάδα είναι η δεύτερη πατρίδα μου.

Παπαδόπουλος Λευτέρης

* * *

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΙΜ ΜΠΙΤΣΑΚΟ

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ονομάζεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ονομάζομαι Ουρίμ Μπιτσάκο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσων χρονών είστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είμαι 37ετών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Από πού κατάγεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατάγομαι από την Αλβανία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πού μένετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μένω στο Ριζό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Για ποιους λόγους φύγατε από την πατρίδα σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έφυγα από την πατρίδα μου, για να έχω μια καλύτερη ζωή.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε όταν ήρθατε στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όταν φεύγεις από την πατρίδα σου, για να πας σε μια άλλη χώρα, και όταν δεν έχεις χαρτιά σε κυνηγάει η αστυνομία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε σήμερα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζω σήμερα είναι ότι δεν έχω τη γυναίκα μου και τα παιδιά μου να με προσέχουν και να με αγαπούν. Επίσης μία ακόμα δυσκολία είναι ότι δεν βγάζω καθημερινά χρήματα στη δουλειά μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς σας συμπεριφέρονταν και πώς σας συμπεριφέρονται οι Έλληνες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όταν πρωτοήρθα στην Ελλάδα, οι Έλληνες με κοίταζαν με μισό μάτι, γιατί γι' αυτούς ήμουν ένας ξένος. Όμως κατά τη διάρκεια των χρόνων οι Έλληνες με συνήθισαν και περνάω μια χαρά μαζί τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς αισθάνεστε που ζείτε σαν μετανάστης στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αισθάνομαι καλά, γιατί έχω μια δουλειά, βγάζω τα χρήματά μου και συντηρώ την οικογένεια μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Θα θέλατε να επιστρέψετε στην πατρίδα σας και γιατί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εγώ πιστεύω πως κάθε άνθρωπος θα ήθελε να επιστρέψει στην πατρίδα του, γιατί εκεί μπορεί να έχει τη γυναίκα του, τα παιδιά του και αυτούς που νοιάζεται και αγαπά.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Από το μεροκάματο που παίρνετε καθημερινά στέλνετε στην οικογένειά σας ή συντηρούνται μόνοι τους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στέλνω στην οικογένειά μου τα μισά χρήματα, για να συντηρούνται και οι ίδιοι χωρίς εμένα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι θέλατε να γίνετε στη ζωή σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Και όταν ήμουν στη χώρα μου και εδώ ακόμα ήθελα να γίνω ποδοσφαιριστής.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Σε ποια θρησκεία πιστεύετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είμαι μουσουλμάνος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς είναι εσωτερικά και εξωτερικά ο ναός των Μουσουλμάνων και πως ονομάζεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο ναός που έχουμε εμείς οι μουσουλμάνοι λέγεται τζαμί. Το τζαμί εσωτερικά έχει τα χαλιά πάνω στα οποία γονατίζουν, για να προσευχηθούν, οι μουσουλμάνοι. Μπροστά – μπροστά κάθεται ο Μουφτής (ο iερέας). Επίσης έχουμε το Κοράνι (όπως είναι η Βίβλος για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς) που το προσκυνούν οι Μουσουλμάνοι. Επίσης έχουμε λίγες εικόνες που γράφουνε πάνω το όνομα του Μωάμεθ και κάποιες φράσεις στα αραβικά.

Σιδηροπούλου Ελισάβετ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤ' ΤΑΞΗΣ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΟΥΝ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ!!!

**2 ΙΟΥΝΙΟΥ – ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΟΝΤΙΩΝ ΡΙΖΟΥ
ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**

Την Κυριακή 2 Ιουνίου ο Σύλλογος Ποντίων Ριζού πραγματοποίησε εκδήλωση στη μνήμη της γενοκτονίας του ποντιακού ελληνισμού στο μνημείο που έχει στηθεί από το Σύλλογο σε πάρκο του χωριού. Η εκδήλωση έγινε με καθυστέρηση δύο εβδομάδων (19 Μαΐου η μέρα μνήμης), γιατί έτσι συμφώνησαν κάποιοι Σύλλογοι Ποντίων, προκειμένου να παραβρεθούν ο ένας στην εκδήλωση του άλλου. Ήταν, λοιπόν, παρόντες εκπρόσωποι των Συλλόγων Ποντίων της Έδεσσας, της Σκύδρας, της Επισκοπής και του Ζερβοχωρίου. Πολύς κόσμος τίμησε με την παρουσία του την τελετή και ανάμεσά τους ο αντιπεριφεριάρχης Πέλλας κ. Θόδωρος Θεοδωρίδης και ο δήμαρχος Σκύδρας κ. Γιώργος Χοϊδης.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με τρισάγιο που έψαλε ο παπάς του χωριού παπά – Γιάννης Βασιλειάδης. Στη συνέχεια δύο παιδιά, η Ευθυμία Σεμερτσίδου και ο Στάθης Φαντίδης, φύτεψαν μια ελιά, «ένα δέντρο για τις ρίζες μας» όπως ανέφερε η τελετάρχης της εκδήλωσης κ. Σία Τζιώτζου. Ακολούθησε ομιλία από

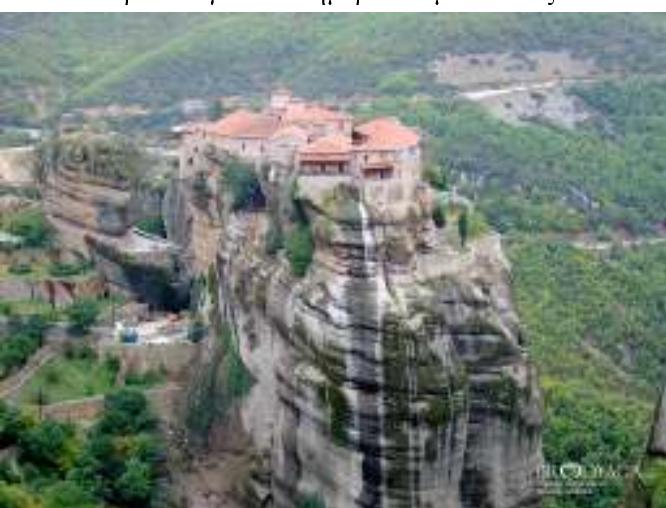
τον Ριζοβιώτη συγγραφέα και ποιητή κ. Χαράλαμπο Αμανατίδη, ο οποίος στην αρχή έκανε μια αναδρομή στα παιδικά του χρόνια και στις μνήμες του από τους χωριανούς και τη ζωή του χωριού, χρησιμοποιώντας την ποντιακή γλώσσα, και στη συνέχεια αναφέρθηκε στα γεγονότα της γενοκτονίας.

Μετά το τέλος της ομιλίας, τρία παιδιά του δημοτικού σχολείου, η Δήμητρα Ανθοπούλου, η Ελισάβετ Σιδηροπούλου και ο Λευτέρης Παπαδόπουλος, απήγγειλαν ποιήματα του κ. Χαράλαμπου Αμανατίδη στα ποντιακά και ακολούθησε η κατάθεση στεφανιών από τον αντιπεριφεριάρχη Πέλλας κ. Θόδωρο Θεοδωρίδη, το δήμαρχο Σκύδρας κ. Γιώργο Χοϊδη, τον πρόεδρο του τοπικής κοινότητας Ριζού κ. Βασίλης Σιδηρόπουλος και τους εκπροσώπους των Συλλόγων Ποντίων που παραβρέθηκαν στην εκδήλωση.

Στη συνέχεια ο Ριζοβιώτης λυράρης και τραγουδιστής Κυριάκος Φαντίδης τραγούδησε το τραγούδι «Την πατρίδα μ' έχασα», ο κ. Χαράλαμπος Αμανατίδης απήγγειλε ένα ποίημά του για τον

Πυρρίχιο χορό και μια ομάδα χορευτών του Συλλόγου Ποντίων Ζερβοχωρίου έκλεισε την εκδήλωση χορεύοντας τον Πυρρίχιο χορό «Σέρρα».

Ακολούθησε μπουφές για τους παρευρισκόμενους.

Τα Μετέωρα αποτελούν, μετά το Άγιο Όρος, το μεγαλύτερο και με συνεχή παρουσία από την εποχή της εγκατάστασης των πρώτων ασκητών μέχρι σήμερα μοναστικό σύνολο στον ελλαδικό χώρο. Από τις ιστορικές μαρτυρίες συμπεραίνουμε ότι οι μονές των Μετεώρων ήταν στο σύνολό τους 30. Από τις τριάντα αυτές μονές οι έξι λειτουργούν έως σήμερα και δέχονται πλήθος προσκυνητών. Υπάρχουν όμως και πολλά μικρότερα μοναστήρια εγκαταλειμμένα. Τα περισσότερα από αυτά είχαν ιδρυθεί στον 14ο αιώνα.

Η ονομασία Μετέωρα είναι νεότερη και δεν αναφέρεται από τους αρχαίους συγγραφείς. Το όνομά τους το οφείλουν στον Άγιο Αθανάσιο τον Μετεωρίτη, κτήτορα της μονής της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος (Μεγάλο Μετέωρο), ο οποίος ονόμασε έτσι τον «πλατύ λίθο», στον οποίο ανέβηκε για πρώτη φορά το 1344. Σύμφωνα με την επικρατόύσα άποψη, οι πρώτοι αναχωρητές εγκαταστάθηκαν στην περιοχή το 12^ο αιώνα. Στα μέσα του 14ου αιώνα ο μοναχός Νείλος συγκέντρωσε τους μοναχούς που ζούσαν απομονωμένοι σε σπηλιές των βράχων, γύρω από την σκήτη της Δούπιανης οργανώνοντας έτσι τον μοναχισμό στα Μετέωρα.

odysseus.culture.gr

Παπαθεοδώρου Απόστολος, Σιδηρόπουλος Μανώλης, Φαντίδης Ιωακείμ (ΣΤ' Τάξη)

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΩΡΩΠΟΥ Η ΔΙΩΡΥΓΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΜΑ

Η θαλάσσια οδός μήκους **82 χλμ.**, που διασχίζεται με πλοϊό σε **8-10 ώρες**, είναι μία από τις σημαντικότερες διώρυγες του κόσμου. Συντομεύει τη

ήταν μια πολύ όμορφη εκδήλωση πολύ καλά οργανωμένη από το Σύλλογο Ποντίων Ριζού που ικανοποίησε τους χωριανούς.

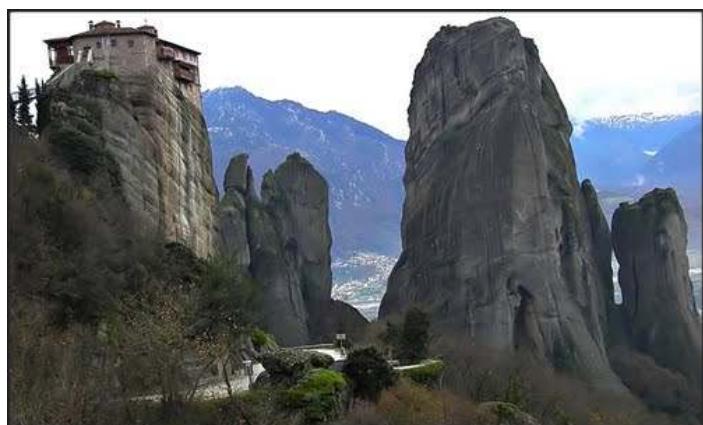
ΜΕΤΕΩΡΑ

Η κατάκτηση της Θεσσαλίας από τους Οθωμανούς Τούρκους (1393) και η βαθμιαία κατάρρευση και τελική πτώση της βυζαντινής αυτοκρατορίας επέφεραν κατά το 15ο αιώνα μια κάμψη στη μοναστική ζωή των Μετεώρων.

Κατά το τελευταίο τέταρτο του 15ου αιώνα παρατηρείται μια ανάκαμψη, που σηματοδοτείται από τη ίδρυση της μονής της Αγίας Τριάδας (1475/76) και την τοιχογράφηση του παλαιού καθολικού του Μεγάλου Μετεώρου (1483). Η ακμή των Μετεώρων θα συντελεστεί τον επόμενο αιώνα, κατά τον οποίο ιδρύονται νέα μοναστήρια, ανεγείρονται νέα καθολικά και άλλα μοναστηριακά κτίσματα, τα περισσότερα από τα οποία κοσμούνται με εξαιρετικής τέχνης αγιογραφίες.

Κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας στη Θεσσαλία (1393-1881) τα μετεωρίτικα μοναστήρια λειτουργησαν ως τόποι ελπίδας. Στις αρχές του 19ου αιώνα τα στρατεύματα του Αλή-Πασά, επέφεραν καταστροφές και λεηλασίες σε πολλά από αυτά (Μονή Υπαπαντής, Μονή Αγίου Δημητρίου κ.ά.).

Τα έξι επισκέψιμα μοναστήρια των Μετεώρων

είναι σήμερα αναστηλωμένα και με συντηρημένο στο μεγαλύτερο μέρος τους τον τοιχογραφικό τους διάκοσμο. Το 1989 η Unesco ενέγραψε τα Μετέωρα στον κατάλογο των Μνημείων της Παγκόσμιας Κληρονομιάς, ως ένα ιδιαίτερης σημασίας πολιτιστικό και φυσικό αγαθό.

διαδρομή από την Ευρώπη προς τη δυτική ακτή της αμερικανικής ηπείρου κατά **8.000 ναυτικά μίλια** (περίπου **15.000 χμ.**).

Από το 1882 η γαλλική εταιρία **Λεσσέψ** άρχισε την κατασκευή της διώρυγας, όμως μετά από επτά χρόνια συνεχών εργασιών το έργο σταμάτησε, αφού 20.000 εργάτες πέθαναν από **ελονοσία** και **κίτρινο πυρετό**.

Το 1901 η άδεια κατασκευής της διώρυγας κατακυρώθηκε στις **Η.Π.Α** αλλά οι εργασίες άρχισαν το 1903, όταν ο **Παναμάς** απέκτησε την ανεξαρτησία του από την **Κολομβία** κατόπιν πιέσεων των Η.Π.Α και αφού οι τελευταίες είχαν εξασφαλίσει τα κυριαρχικά τους δικαιώματα στη ζώνη της διώρυγας.

Η διώρυγα είχε σαν σκοπό το πέρασμα των πλοίων από τον Ατλαντικό στον Ειρηνικό ωκεανό, κάτι που θα σήμαινε την αποφυγή του κύκλου της αμερικανικής ηπείρου. Η διαδικασία του περάσματος από τον έναν ωκεανό στον άλλον θα ήταν η εξής:

Από τον **Ατλαντικό** τα πλοία θα εισχωρούσαν μέσα σε μια θαλάσσια διώρυγα μήκους 7 **μιλίων**. Έπειτα θα περνούσαν από τρία διαδοχικά τεράστια φράγματα που θα σήκωναν τα πλοία **85 πόδια** πάνω από το επίπεδο της θάλασσας και θα τα οδηγούσαν στην κατασκευασμένη διώρυγα. Από εκεί θα ταξίδευναν ανεμπόδιστα **32 μίλια μέχρι τη λίμνη Γκάτον** και από εκεί μέσω του **Κουλέμπρα Κατ** στα φράγματα του Ειρηνικού. Το **Πέντρο Μιγκουέλ**, το πρώτο φράγμα, θα χαμήλωνε τα πλοία **30 πόδια** και θα τα έστελνε στην τεχνητή λίμνη **Μιραφλόρ**, πλάτους **2 μιλίων**. Στη συνέχεια, τα άλλα δύο φράγματα θα χαμήλωναν τα υπόλοιπα **55 πόδια** και θα οδηγούσαν τα πλοία στο κανάλι που ήταν φτιαγμένο στο επίπεδο της θάλασσας. Από κει θα

διέσχιζαν μόνο **8,5 μίλια** έως τον **Ειρηνικό Ωκεανό**. Όμως η κατασκευή των τεράστιων φραγμάτων συνάντησε μεγάλα προβλήματα. Το μεγαλύτερο εμπόδιο ήταν το **εσωτερικό κανάλι**, επειδή το έδαφος στο εσωτερικό ήταν περίπου 85 πόδια ψηλότερο από το επίπεδο ύψους του θαλάσσιου διαδρόμου. Οι λόφοι της περιοχής έπρεπε να κοπούν κάθετα σε μια έκταση **9 μιλίων** στο **Κουλέμπρα Κατ** με την βοήθεια του ποταμού **Τσάγκρες**. Αυτός όμως ήταν πολύ χαμηλότερος από το απαιτούμενο επίπεδο των 85 ποδιών. Έτσι κατασκευάστηκε το **Γκάτον Νταμ**.

Στο Κουλέμπρα Κατ άρχισε ένας μεγάλος αγώνας χιλιάδων εργατών οι οποίοι κάτω από αντίζοες συνθήκες, και ειδικά την περίοδο των βροχών με τις κατολισθήσεις και τις πλημμύρες του ποταμού Τσάγκρες, έσκαψαν ένα βαθύ όρυγμα σε σχήμα V μέσα στο βουνό και από τα εκατομμύρια κυβικές γιάρδες χώμα και πέτρα που εξόρυσαν, το μεγαλύτερο μέρος τους μεταφέρθηκε στο **Γκάτον Νταμ**.

Στις **15 Αυγούστου του 1914**, η Διώρυγα παραδόθηκε στη διεθνή ναυσιπλοΐα, αφού οι Η.Π.Α είχαν ξοδέψει **352 εκ.δολάρια** και επιπλέον **5.000** εργάτες είχαν χάσει τη ζωή τους.

Τα κυριαρχικά δικαιώματα των Η.Π.Α δεν αμφισβητήθηκαν για πολλά χρόνια. Όμως στη δεκαετία του **1950** παρατηρήθηκαν κινήσεις υπέρ της παραχώρησης των δικαιωμάτων στον Παναμά. Πενήντα χρόνια αργότερα, την **1^η Ιανουαρίου του 2000**, η παναμέζικη εταιρία **Autoridad del Canal de Panamá** ανέλαβε την επιτήρηση της θαλάσσιας οδού.

www.ispania.gr

Παπαδόπουλος Γιώργος – Ραφαήλ, Παπαδόπουλος Βαγγέλης, Παπουτσής Γιάννης

ΜΥΘΟΙ ΣΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ

ΤΟ ΕΛΑΦ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΗΜΑΝ

Μίαν έναν ελάφι εκυνηγέθεν πολλά ας σα κυνηγούνς. Άλλομίαν ενεγκάστεν ’ς σην στάταν και επήνεν εκρύφτεν αφκά ’ς σ’ έναν κλήμαν.

Όντας επέρασαν απεκεικά οι κυνηγοί το ελάφι εθάρρεσεν πως εγλίτωσεν και ερχίνεσεν να τρώει τα φύλλα. Αναχάπαρα οι κυνηγοί ετέρεσαν οπίσ και είδαν να κουνίεται το κλήμαν. Ατότε εγροίζαν πως κάποιον ζων θα κρύφκεται οπίσ ας σα φύλλα. Αμάν με τα όπλα τουν έσυραν και εσκότωσαν το έλαφ.

Εκείνο την ώρα που τ’ ελάφι έρρουζεν αφκά, είπεν:

- Καλά να παθάνω ατώρα. ’Κ’ έπρεπε να έτρωγα τα φύλλα ας σο κλήμαν, που έσωσαν τη ζωή μ’!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

κλήμαν = κληματαριά, αρχ. κλήμα
ενεγκάστεν = κουράστηκε, από το νεγκάσκουμαι , αρχ. αναγκάζω
αναχάπαρα = ξαφνικά
εγροίζαν = κατάλαβαν, από το εγροικώ, επίθ. αγροικός
έρρουζεν = έπεφτε, από το ρουζω ή ροϊζω
* * *

ΤΟ ΕΛΑΦΙ ΚΑΙ Η ΚΛΗΜΑΤΑΡΙΑ

Ένα ελάφι κάποτε κυνηγήθηκε πολύ από τους κυνηγούνς. Κάποια στιγμή κουράστηκε στο δρόμο και πήγε κρύφτηκε κάτω από μια κληματαριά.

Όταν πέρασαν από εκεί οι κυνηγοί, το ελάφι νόμισε ότι γλύτωσε και άρχισε να τρώει τα φύλλα. Ξαφνικά οι κυνηγοί κοίταξαν πίσω και είδαν να κουνιέται η κληματαριά. Τότε κατάλαβαν πως κάποιο ζώο θα κρύβεται πίσω από τα φύλλα. Αμέσως

Από το βιβλίο «Ανέκδοτα και μύθοι στην ποντιακή διάλεκτο» του Παύλου Δ. Παλαιολόγου
Φαντίδου Νεφέλη – Μαρία, Χαρατσίδου Σοφία (ΣΤ' Τάξη)

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΜΕ;

«Παίρνω το αίμα μου πίσω»

Η φράση είναι δηλωτική της αντεκδίκησης, της αυτοδικίας, έχει δε τη ρίζα της στη μανιάτικη και τη κρητική βεντέτα. Ειδικότερα στη Μάνη, η αρχή της εκδίκησης έγκειται κυρίως στην ιδέα της επικράτησης, της ικανοποίησης και της αποκατάστασης της οικογενειακής τιμής που προσβλήθηκε. Είναι ανάλογη πάντοτε με την προσβολή. Έτσι, αυτός που έδειρε δέρνεται, αυτός που σκότωσε φονεύεται κ.ο.κ.

Όταν λοιπόν φονευτεί κάποιο μέλος οικογένειας, οι συγγενείς του πρέπει να σκοτώσουν το φονιά ή κάποιον από τους οικείους του, προκειμένου να πάρουν το αίμα πίσω. Υποχρεωμένοι γι' αυτό είναι οι πιο κοντινοί συγγενείς, αλλά υπάρχουν περιπτώσεις που εκλέγεται κάποιος από το οικογενειακό περιβάλλον, επειδή θεωρείται ως ο πλέον επιτήδειος γι' αυτήν την αποστολή. Έτσι, σημειώνεται σειρά αλληλοκτονιών και το πράγμα φτάνει μέχρι την πλήρη εξόντωση της μίας ή της άλλης οικογένειας ή και των δύο. Η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βλάβη του εχθρού είναι το κατ' εξοχήν ζητούμενο. Για το λόγο αυτό συνηθίζεται μετά από φόνο οι συγγενείς του σκοτωμένου να επιζητούν να «ξεπαστρέψουν» από την άλλη οικογένεια τον κάλλιο, τον καλύτερο δηλαδή, το επιφανέστερο μέλλοις της.

Ο χρόνος που θα περάσει για να πάρουν εκδίκηση δε λαμβάνεται υπόψη. Οι παθόντες το φυλάν, διατηρούν δηλαδή την ανάμνηση και το μένος της άσβεστο, ακόμα κι επ' άπειρον. Οι μητέρες των οποίων σκοτώθηκε ο σύζυγος ανατρέφουν τα παιδιά τους αποκλειστικά με την ιδέα της εκδίκησης, εμφυσώντας τους, από την κούνια σχεδόν ακόμα, την επιθυμία να πάρουν το αίμα. Για την ιστορία του πράγματος, ας αναφέρουμε πώς εξελίσσονται τα γεγονότα.

Μετά το φόνο εκείνοι που τον διέπραξαν αποσύρονται και φυλάγονται στα σπίτια τους. Αυτό είναι εύκολο, αφού όλοι οι συγγενείς που απαρτίζουν κάποια οικογένεια κατοικούν στο ίδιο μέρος, αποτελώντας δική τους συνοικία ίσως ακόμα και ολόκληρο οικισμό. Όταν βγαίνουν από το σπίτι, συνοδεύονται από συνεβγαλτήν, μέλος δηλαδή άλλης ισχυρής οικογένειας ανάλογης με τη δική τους,

με τα όπλα τους πυροβόλησαν και σκότωσαν το ελάφι.

Εκείνη την ώρα που το ελάφι έπεφτε κάτω, είπε:

- Καλά να πάθω τώρα. Δεν έπρεπε να φάω τα φύλλα από την κληματαριά, που έσωσε τη ζωή μου!

Από το βιβλίο «Ανέκδοτα και μύθοι στην ποντιακή διάλεκτο» του Παύλου Δ. Παλαιολόγου
Φαντίδου Νεφέλη – Μαρία, Χαρατσίδου Σοφία (ΣΤ' Τάξη)

ξένης όμως προς την υπόθεση. Με το συνεβγαλτή μπορούν να περάσουν ακόμα και κάτω από τα παράθυρα των εχθρών τους, «δεν τους πειράζουν, διότι θα έχουν πλέον στο εξής να κάμουν και με την οικογένεια του συνεβγαλτή» (εξαιρείται η νυχτερινή ενέδρα, διότι τότε λένε για το συνεβγάλτη «δε βλέπομε»). Για το φόνο γυναίκας (σπάνια συμβαίνει), ανάλογη εκδίκηση δεν επιζητείται, αλλά για την προσβολή της οφείλουν να εκδικηθούν με προσβολή.

Όταν τελικά με οποιοδήποτε τρόπο (συνήθως με χωσιές = ενέδρες) παρθεί το αίμα και επέλθει ισορροπία εκδίκησεων και αντεκδικήσεων, είναι δυνατή η συμφιλίωση και ο συμβιβασμός που συνήθως γίνεται με την επέμβαση τρίτων. Ένα είδος συμβιβασμού είναι και το λεγόμενο ψυχικό, όταν εκείνοι που αδίκησαν, για να προλάβουν την εναντίον τους εκδίκηση προσκυνήσουν, ζητήσουν δηλαδή συγνώμη. Η ενέργεια αυτή πάντως θεωρείται ταπεινωτική, γι' αυτό και αποφεύγεται συνήθως. Αν συμβεί όμως, ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία. Αυτοί που διέπραξαν το φόνο προσέρχονται, συνοδεία όλων των συγγενών τους, στο σπίτι των παθόντων, σκύβουν μπροστά τους και ζητούν συγχώρεση. Εκείνοι τον σκεπάζουν με το φόρεμά τους και αν οι χαροκαμένοι είναι ο πατέρας ή η μητέρα, αυτόν που ζητάει συγχώρεση τον αποκαλούν παιδί τους, αν αδελφός αδελφόν κ.ο.κ. Έτσι εξακολουθούν να τον ονομάζουν και να τον θεωρούν και στο μέλλον.

Το έθιμο της βεντέτας είναι τόσο διαδεδομένο στη Μάνη, ώστε πολλές φορές συμβαίνει το εξής παράδοξο: Σε υποθέσεις φόνου που ακολουθούν τη δικαστική οδό, οι συγγενείς του σκοτωμένου παίρνουν το μέρος του φονιά, για να αθωαθεί από το δικαστήριο, να αφεθεί ελεύθερος και να αναλάβουν οι ίδιοι να πάρουν το αίμα πίσω. Έχει το έθιμο επίσης, καθώς ο Σπαρτιάτης ποιητής Νήφωνας αναφέρει, τέτοια επίδραση στην ψυχολογία του τοπικού πληθυσμού, ώστε εάν κάποιος πεθάνει από φυσικό θάνατο, τον κλαίνε ως αμάτωτον, ασκότωτον, ακδίκητον. Θλίβονται δε ιδιαίτερα, γιατί ποτέ τον Χάρον να ευρούσι, να πάρουντε το αίμα του, να παρηγορηθούσι.

(Από το βιβλίο της Γιολάντας Τσορώνη – Γεωργιάδη «Γιατί το λέμε έτσι...»)

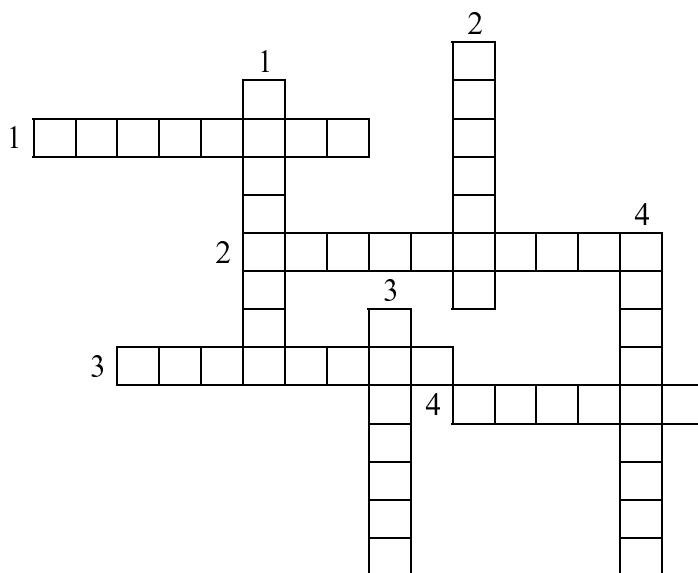
Σεμερτσίδου Ευθυμία, Σιδηροπούλου Ελισάβετ (ΣΤ' Τάξη)

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΕ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ
ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ 15 «ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ» ΛΕΞΕΙΣ

Σ	Ζ	Δ	Χ	Θ	Α	Λ	Α	Σ	Σ	Α	Π
Ω	Ε	Ι	Η	Τ	Ζ	Χ	Σ	Κ	Σ	Υ	Γ
Σ	Η	Α	Κ	Ρ	Ο	Γ	Ι	Α	Λ	Ι	Υ
Ι	Κ	Κ	Χ	Κ	Ο	Η	Ρ	Π	Υ	Α	Α
Β	Σ	Ο	Ο	Κ	Ι	Χ	Κ	Ε	Η	Ρ	Λ
Ι	Ο	Π	Σ	Τ	Α	Ν	Φ	Λ	Κ	Σ	Ι
Ο	Τ	Ε	Μ	Ρ	Β	Ρ	Ζ	Ο	Ζ	Τ	Α
Ν	Ρ	Σ	Ν	Ε	Α	Φ	Α	Π	Λ	Η	Ο
Μ	Φ	Υ	Κ	Ι	Α	Σ	Ι	Β	Ε	Ν	Ι
Ρ	Χ	Ζ	Ι	Α	Σ	Τ	Ε	Ρ	Ι	Α	Σ
Ε	Β	Υ	Τ	Ρ	Χ	Η	Π	Ρ	Σ	Υ	Ο
Α	Π	Η	Τ	Η	Δ	Ε	Ι	Σ	Α	Α	Κ
Α	Ν	Τ	Η	Λ	Ι	Α	Κ	Ο	Κ	Γ	Ζ
Θ	Κ	Α	Ζ	Ι	Σ	Σ	Ε	Ν	Ο	Ο	Θ
Κ	Χ	Υ	Μ	Ο	Α	Τ	Δ	Ρ	Ε	Σ	Β
Ρ	Ο	Μ	Ρ	Σ	Μ	Ε	Η	Ζ	Δ	Ω	Δ
Η	Ζ	Χ	Ξ	Ι	Φ	Ρ	Θ	Α	Ο	Σ	Λ
Ο	Ξ	Μ	Υ	Ο	Υ	Ι	Π	Ω	Β	Τ	Γ
Z	H	K	B	Λ	Z	A	A	I	K	H	H
A	M	M	O	S	I	S	Z	O	Y	S	K

Φαντίδου Νεφέλη – Μαρία, Χαρατσίδου Σοφία (ΣΤ΄ Τάξη)

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ

- Θαλάσσιο ζώο που μοιάζει με αστέρι.
- Ο Ελληνικός ... Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) ρίναι υπεύθυνος για τον τουρισμό.
- Υπερβολική ζέστη.
- Ένα εχινόδερμο.

ΚΑΘΕΤΑ

- Πηγαίνουμε όταν παίρνουμε άδεια από τη δουλειά.
- Μαλάκια με όστρακο.
- Έκταση με αλμυρό νερό.
- Ένα από τα ωραιότερα νησιά της Ελλάδας.

**Παπαδόπουλος Γιώργος –Ραφαήλ,
Παπαδόπουλος Βαγγέλης (ΣΤ΄ Τάξη)**

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Το παιχνίδι του κρυμμένου ...

Θαλάσσιο ζώο που έχει σχήμα αστεριού.

Καιρός με ηλιοφάνεια.
Είδος θαλάσσιου ςώου.
Φτιάχνεται από πολλά είδη λαχανικών.
Νησί που έχει ηφαίστειο.
Ένα από τα πελάγη μας.

Παπαδόπουλος Λευτέρης (ΣΤ' Τάξη)

ΒΡΕΙΤΕ ΤΟΥΣ ΛΕΞΕΙΣ

K H T H S Ω Σ A K N A	A Λ Α Τ Ο H N I K
--------------------------	----------------------

Σεμερτσίδου Ευθυμία, Σιδηροπούλου Ελισάβετ (ΣΤ' Τάξη)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Σε ένα μπαρ στην Άγρια Δύση, οι γνωστοί θαμώνες συζητάνε. Σε κάποια φάση μπαίνει μέσα ένας πίθηκος, πάει στον μπάρμαν και του λέει:

- Πιάσε μια μπίρα.

Τα παίζει ο μπάρμαν, που δεν είχε ξαναδεί πίθηκο να μιλάει, αλλά τι να κάνει, συμφωνεί:

- Έφτασεεε...
- Ευχαριστώ, λέει ο πίθηκος και την πίνει.

Υστερα ρωτάει τον μπάρμαν:

- Τι σου χρωστάω, ρε μπάρμαν;
- 6 ευρώ.
- 6 ευρώ; Λίγο ακριβός δεν είσαι, ρε φίλε; λέει ο πίθηκος. Τέλος πάντων, ας σε πληρώσουμε...

Και βγάζει 6 ευρώ και του τα δίνει. Ο μπάρμαν, όλος περιέργεια για τον πίθηκο, του λέει:

- Ξέρεις, δεν έρχονται συχνά πίθηκοι στο μπαρ...
- Ε, τι περίμενες, ρε φίλε, με τέτοιες τιμές που έχεις;

Παπουτσής Γιάννης (ΣΤ' Τάξη)

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

«Γι' αυτό έκαψα τα ρούχα μου, να μη με τρων οι ψύλλοι»

Συχνά, για να αποφύγουμε κάποιο μικρό κίνδυνο, κάνουμε ενέργειες που μας προκαλούν πολύ μεγαλύτερη ζημιά.

* * *

«Δούλεψε στα νιάτα σου, να ‘χεις στα γηρατειά σου»

Οποιος δουλεύει και κάνει και οικονομίες, θα έχει αγαθά και στα γηρατειά του που δε θα μπορεί να δοτλεύει.

Παπουτσής Γιάννης (ΣΤ' Τάξη)

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Σε κοιτώνα βασιλιά
μέσα διεισδύω
κι αν ακόμα είναι
με ασφάλεια κλειδωμένος.
Τι είναι;

(Σονγκ ο)

Είναι ένας πύργος πράσινος
από μέσα κόκκινος
κι έχει μέσα του
μαύρα διαβολάκια.
Τι είναι;

(Τζαουμφάκ ο)

Παπαθεοδώρου Απόστολος (ΣΤ' Τάξη)

ΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 139

ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ 15 «ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ» ΛΕΞΕΙΣ: (ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ) ΛΑΓΟΥΔΑΚΙΑ, ΜΠΟΓΙΑ, ΚΑΛΑΘΑΚΙ, ΑΥΓΑ, ΔΩΡΑ, ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ (ΚΑΘΕΤΑ) ΛΑΜΠΑΔΑ, ΚΟΛΙΟΣ, ΛΑΖΑΡΟΣ, ΠΑΣΧΑ, ΑΡΝΙ, ΣΤΑΥΡΩΣΗ, ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ, ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ, ΒΑΓΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ: ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ 1. ΑΝΑΣΤΑΣΗ 2. ΣΟΥΒΛΙΖΟΥΜΕ 3. ΑΡΝΙ 4. ΚΑΛΑΘΙ ΚΑΘΕΤΑ 1. ΛΑΜΠΑΔΑ 2. ΑΥΓΑ 3. ΛΑΓΟΣ 4. ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΗΣ: ΛΑΖΑΡΟΥ, ΑΥΓΑ, ΜΑΡΙΑ, ΠΑΣΧΑ, ΡΟΔΙΣΕΙ, ΗΡΠΜΑΛ (ΛΑΜΠΡΗ)
ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΗ, ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

